קיצור שלחן ערוך — הלכות ערלה

כָּל עֵץ מַאֲכָל, בֵּין שֶׁל יִשְׂרָאֵל בֵּין שֶׁל גּוֹי, וַאֲפִלּוּ בְּעָצִיץ שֶׁאֵינוֹ נָקוּב, שָׁלֹשׁ שָׁנִים הָרִאשׁוֹנוֹת מִנְּטִעָתוֹ, הַפֵּרוֹת וְהַגַּרְעִינִין וְהַקְּלִפּוֹת, הַכֹּל אָסוּר בַּהֲנָאָה. וְשָׁלֹשׁ שָׁנִים אֵלּוּ, אֵין מוֹנִים מִיּוֹם לְיוֹם, אֶלָּא אִם נָטַע קֹדֶם שִׁשָּׁה עָשָׂר בְּאָב, כֵּיוָן שֶׁיֵּשׁ אַרְבָּעָה וְאַרְבָּעִים יוֹם עַד רֹאשׁ הַשָּׁנָה, נֶחְשֶׁבֶת לוֹ הַשָּׁנָה, מִשּׁוּם דְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם הֵמָּה יְמֵי קְלִיטָה, וְאַחַר כָּךְ שִׁלְשִׁים יוֹם בַּשָּׁנָה נֶחְשָׁבִים שָׁנָה, וְשׁוּב מוֹנֶה שְׁתֵּי שָׁנִים מִתְּשָׁרֵי. אֲבָל אִם נָטַע מִיּוֹם שִׁשָּׁה עָשָׂר בְּאָב וְאֵילַךְ, לֹא נֶחְשֶׁבֶת שָׁנָה זֹאת לִכְלוּם, וּמוֹנֶה מִתְּשָׁרֵי שָׁלֹשׁ שָׁנִים.

בַּשָּׁנָה הָרְבִיעִית, נִקְרְאוּ הַפֵּרוֹת נָטַע רְבָעִי, וּצְרִיכִין פִּדְיוֹן. כֵּיצַד פּוֹדֶה אוֹתָן. תּוֹלְשָׁן לְאַחַר שֶׁנִּגְמְרוּ כָּל צָרְכָּן, וְנוֹטֵל מַטְבֵּעַ כֶּסֶף אוֹ פֵּרוֹת שֶׁל הֶתֵּר שָׁוִין פְּרוּטָה, וְאוֹמֵר, בָּזֶה אֲנִי פּוֹדֶה פֵּרוֹת נָטַע רְבָעִי אֵלּוּ. וְנוֹטֵל הַמַּטְבֵּעַ אוֹ הַפֵּרוֹת וְשׁוֹחֲקָן וְזוֹרְקָן בַּנָּהָר. וְאֵין מְבָרְכִין בְּחוּץ לָאָרֶץ עַל הַפִּדְיוֹן.

אֶחָד הַנּוֹטֵעַ גַּרְעִין אוֹ עָנָף אוֹ שֶׁעָקַר אִילָן וּנְטָעוֹ בִּמְקוֹם אַחֵר, חַיָּבִים בָּעָרְלָה. אֲבָל הַמַּרְכִּיב עָנָף בְּאִילָן אַחֵר, וְכֵן הַמַּבְרִיךְ, דְּהַיְנוּ שֶׁעוֹשֶׂה גוּמָא בָּאָרֶץ וּמַשְׁפִּיל אֶחָד מֵעַנְפֵּי הָאִילָן וּמַטְמִין אֶמְצָעוּתוֹ בָּאָרֶץ וְרֹאשׁוֹ יוֹצֵא מִצַּד אַחֵר, אַף עַל פִּי שֶׁחֲתָכוֹ מֵעִקַּר הָאִילָן, בְּחוּץ לָאָרֶץ אֵין בּוֹ מִשּׁוּם עָרְלָה.

אִילָן שֶׁנִּקְצַץ, אִם נִשְׁאַר גָּבוֹהַּ מֵהָאָרֶץ טֶפַח, אֲזַי מַה שֶּׁגָּדַל אַחַר כָּךְ, אֵינוֹ חַיָּב בָּעָרְלָה. אֲבָל אִם לֹא נִשְׁאַר טֶפַח, חַיָּב בָּעָרְלָה. וּמוֹנִין הַשָּׁנִים מִשְּׁעַת הַקְּצִיצָה. וְאִילָן שֶׁנֶּעֱקַר וְנִשְׁאַר מִשָּׁרָשָׁיו מְחֻבָּר, אֲפִלּוּ רַק כְּעֵבִי הַמַּחַט שֶׁמּוֹתְחִין בָּהּ הַבֶּגֶד, לְאַחַר אֲרִיגָה, בְּיָדוּעַ שֶׁיָּכוֹל לִחְיוֹת בְּלִי תּוֹסֶפֶת עָפָר וּפָטוּר, וַאֲפִלּוּ הוֹסִיף עָלָיו עָפָר הַרְבֵּה.